

مجموعه آموزشی سگو

به چه علت پرسش (چرا چنین کاری کردی؟) را می توان از هر کنشگری پرسید؟ زیرا هر کنشی برگرفته از هدفی است و کنش های انسان هدف دار است .

ویژگی کنش

- ← آلاانه ← یاد گرفتن / علم / آموختن / فهمیدن
- ← ارادی ← انتخاب / اختیار / تعمیم / برورد و راهی
- ← هدف دار ← قصد / نیت / چرایی / چرا چنین کاری کردی

هر یک از موارد زیر به کدام یک از ویژگی‌های کنش اشاره دارد؟

الف: قرار گرفتن بر سر دوراهی ← **ارادی**

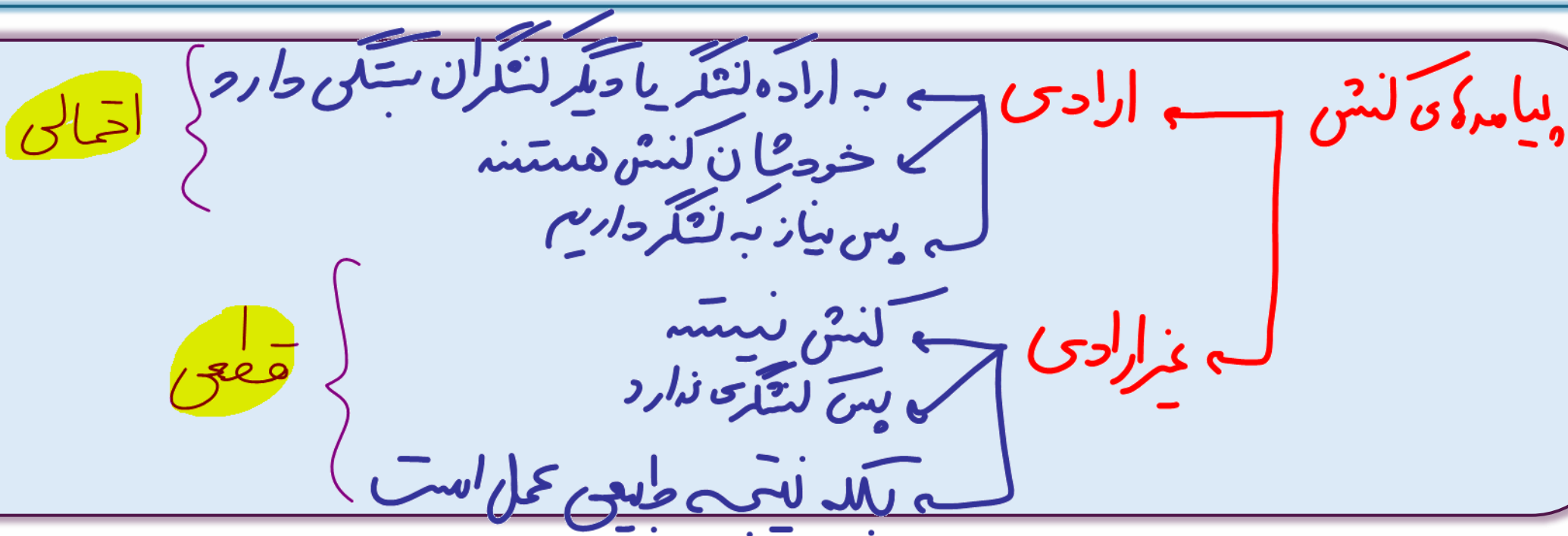
ب: بوق زدن راننده ← **ارادی**

کنش و انان

هر یک از موارد زیر کدام پیامد کنش را نشان می دهد؟

(الف) مورد نکوهش دیگران قرار گرفتن **پیامد ارادی**

(ب) پاکیزه شدن دست و صورت فرد وضو گیرنده **پیامد غیرارادی**

به ترتیب موارد، «اینکه کودک نمی تواند حرف بزند» و «ممکن است یک فرد آسیایی زبان نتواند زبان مردم یک کشور آفریقایی را بفهمد و به آن زبان سخن بگوید.» به کدام ویژگی های کنش اشاره دارند؟

الف) معنادار بودن - هدف دار بودن	ب) آگاهانه بودن - آگاهانه بودن
پ) هدف دار بودن - ارادی بودن	ت) ارادی بودن - معنادار بودن

از میان موارد زیر کنش اجتماعی را انتخاب کنید.

«پاسخ سلام دادن» - تخیل دانش آموز دربارهٔ رودخانه خروشان - توجه به طرف مقابل هنگام گفت و گو - راه رفتن فرد در کوچه»
 (الف) ..... (ب) .....

انواع کنش

- درونی : قابل مشاهده نباشد مثل حادث / تصور / تخیل
- بیرونی : قابل مشاهده باشد مثل ورزش / درس دادن
- فردی ← نقدا خود مزد مترجه آن می شود
- اجتماعی ← حادثه ای که نتیجه مترجه کنش بیرون

صحیح یا غلط بودن عبارت‌های زیر را مشخص کنید.

الف) کنش به ارادهٔ انسان وابسته است؛ یعنی تا اراده و خواست انسان نباشد، انجام نمی‌شود. **ص**

ب) کنش همانند فعالیت سایر مخلوقات **مع**دار است. **خ**

ج) ارزش‌ها از جنس هدف و **رب**ش هستند و هنجارها از جنس وسیله و **مف**سود هستند. **خ**

د) پدیده‌های اجتماعی به مرور از انسان‌هایی که آنها را به وجود آورده‌اند، مستقل می‌شوند. **ص**

فقط انسان کنش‌های معنادار انجام می‌دهد.

هر یک از عبارات ستون سمت راست به کدام یک از مفاهیم ستون چپ اشاره دارد؟ (یک مفهوم اضافی است)

عبارات	مفاهیم
الف) از جنس هدف و مقصود است.	(۱) هنجار اجتماعی
ب) حضور به موقع دانش آموزان در کلاس درس	(۲) کنش درونی
پ) دانش آموزی به تنهایی و با صدای بلند در مکانی مطالعه می‌کند.	(۳) ارزش اجتماعی
ت) برگزاری مراسم تحویل سال در کنار مزار شهدا	(۴) کنش فردی
	(۵) کنش اجتماعی

پیاده اجتماعی:

کنش اجتماعی + پیامدهای آن

خرد ترین پیاده اجتماعی

هنجار
از جنس ارزش
و راه رسیدن
به سیره انجام کنش اجتماعی
مورد قبول هم‌انزوا باشد

ارزش
از جنس
هدف
مقصد
پیاده‌های مغلوب و خواستی
مورد قبول هم‌جامع است
افراد به آن گرایش و تمایل دارند

اگر کنش اجتماعی نباشد چه اتفاقی رخ می‌دهد؟ هیچ‌سبب و ارزشی به وجود نمی‌آید.

کنش اجتماعی ← سبب اجتماعی ← ارزش اجتماعی

افراد چگونه به ارزش‌ها و ہنجارها تداوم می‌بخشند؟

باعث تداوم ہنجار کے و ارزش ————— با عمل کردن بہ ارزش کے و ہنجار کے

باعث منتقل شدن ہنجار کے و ارزش ————— تعلیم و تربیت

ارزش‌ها و هنجارها چگونه به افراد منتقل می‌شوند؟
تعلیم و تربیت

هنجار اجتماعی را تعریف کنید. **نَیَرِه اِنجام نَسْ اجتماعي که مورد قبول
همه افراد جامعه باشد.**

ویژگی‌های یک کنش اجتماعی را تبیین کنید.

ویژگی‌های کنش اجتماعی ← ناظر به دیگران است
 به اراده و آگاهی نشد ناظر به دیگران، ویژگی‌های اعمال آنهاست
 به لزوم تأثیر در حضور **مبتدیان** و دیگران ایجاد نمی‌شود

یک کنش فردی چگونه به یک کنش اجتماعی تبدیل می‌شود؟
با در نظر گرفتن دایره‌ان

هریک از عبارات ستون سمت راست به کدام یک از مفاهیم ستون سمت چپ اشاره دارد؟ (یک مورد اضافی است.)

عبارات	مفاهیم
الف) رعایت قوانین راهنمایی و رانندگی در نیمه شب و به دور از چشم دیگران	۱) کنش فردی
ب) تخیل فرد در کلاس درس در حضور دیگران در ذهن خود درباره رودخانه خروشان	۲) هنجار اجتماعی
ج) پر خوری و کم خوری، پر گویی و کم گویی نداشته باشیم.	۳) کنش اجتماعی
د) مجموعه آگاهی های مشترک	۴) فرهنگ
	۵) ارزش اجتماعی

رعایت هر قانونی در فرآیندی، کنش اجتماعی محسوب می شود

فراطبیعی

طبیعی

اجتماعی

گزینه مناسب را انتخاب کنید.

الف) کدام عامل، آرمان‌ها و ارزش‌های زندگی آدمیان را تغییر می‌دهد؟

۱) شناخت خدا و فرشتگان ۲) شناخت فلزات و ستارگان ۳) آلودگی محیط زیست ۴) زلزله یا خشکسالی

ب) شناخت صحیح بیشتر جهان اجتماعی از پدیده‌های اجتماعی و طبیعی و ماوراء طبیعی و زندگی اعضای آن براساس این شناخت‌های

صحیح چه نتیجه‌ای خواهد داشت؟

۱) سعادت بیشتر در زندگی اجتماعی بشر ۲) گستره بیشتر جهان اجتماعی ۳) گسترش دانش و آگاهی جامعه ۴) پیشرفت بیشتر

فرهنگ

ج) شیوه انجام کنش اجتماعی است که مورد قبول افراد جامعه قرار گرفته است:
 (۱) ارزش اجتماعی (۲) هنجار اجتماعی (۳) پدیده اجتماعی (۴) جامعه‌پذیری

د) «خندیدن به شوخی دیگری» و «تندرستی» به ترتیب چه نوع پیامدی هستند؟
 (۱) طبیعی - ارادی (۲) ارادی - غیرطبیعی (۳) غیرارادی - طبیعی (۴) ارادی - طبیعی

موجودات طبیعی و ماوراءالطبیعی چگونه می‌توانند در گسترهٔ جهان اجتماعی قرار گیرند؟

از میان موارد زیر پدیده‌های اعتباری را مشخص کنید.

(در را - انتخابات - شیطان - ترافیک - کهکشان - خدا)

(ب) .... ترافیک

الف) ..... انتخابات

نظم میان انسان و چه نفسی است؟

مئل نظم طبیعی؟

مئل نظم میان اعضای بدن؟

مئل نظم یک بازی گروهی؟

با خواست و اراده انسان که ایجاد می‌شود
و تغییر پیدا می‌کند یعنی مطابق یک قرارداد است
و اعتباری است.

تکلیفی

با خواست و اراده انسان
به وجود نمی‌آید و مستقل از
اراده انسان است

اعتباری بودن جهان اجتماعی یعنی چه؟

پدیده‌های تکوینی را توضیح دهید.

درستی یا نادرستی جملات زیر را مشخص کنید.

فرهنگ از طریق تعلیم و تربیت از نسلی به نسل دیگر منتقل می‌شود.

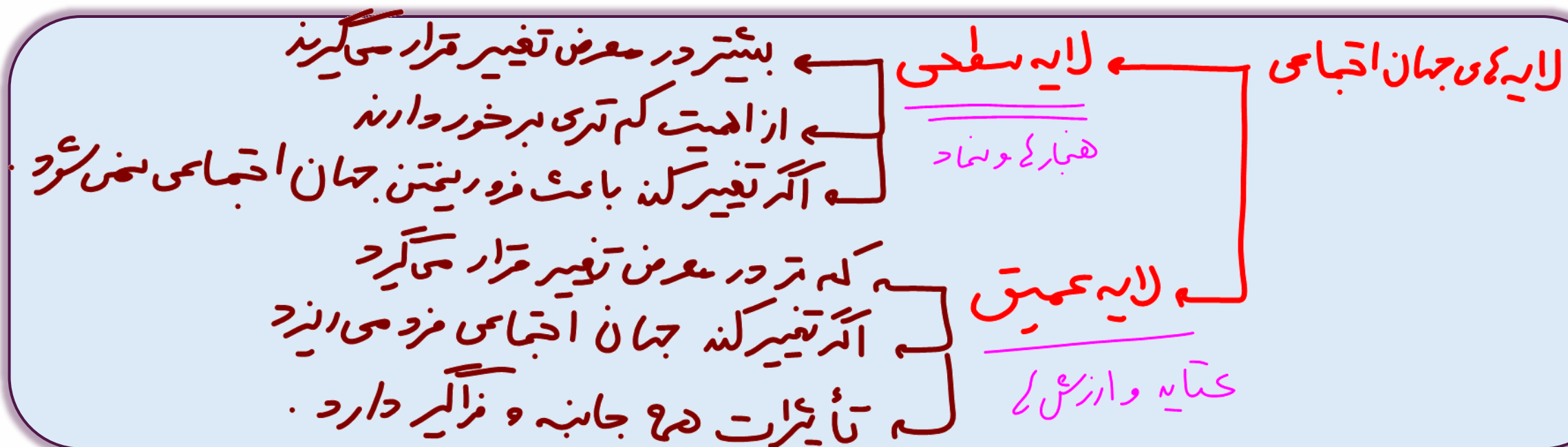

بخش‌هایی از یک فرهنگ که مربوط به یک قوم، قشر، صنف یا گروه است را «خرده‌فرهنگ» می‌نامند.

هریک از عبارتهای زیر به کدام لایه‌های جهان اجتماعی مربوط است؟

الف) بخش‌هایی از جهان اجتماعی که اگر حذف شوند، جهان اجتماعی فرو می‌ریزد. لایه عمیق

ب) بخش‌هایی از جهان اجتماعی که امکان تغییر بیشتری دارند. لایه سطحی

نهادهای اجتماعی در چه صورتی آشکار می شوند؟

نهاد اجتماعی ← آشکار ← وقتی لایه های سطحی و عمیق را با هم در نظر بگیریم
 ← تعریف ← به مجموعه رفتارها و نهادها و ارزشها و محتایه برای برقرار کردن
 نیازهای معین می گویند
 ← هدف ← سیره های قابل قبول را انتخاب و غیر قابل قبول را حذف کند

کدام گزینه جایگاه پدیده «قوانین حقوق بشر» را بر مبنای دو طیف خرد - کلان و عینی - ذهنی، نشان می‌دهد؟

۴- خرد و ~~عینی~~

۳- خرد و ذهنی

۲- کلان و ~~عینی~~

۱- کلان و ذهنی

سطحی ترین لایه های جهان اجتماعی را نام ببرید. **عبارت/نماد**

وظیفه نهادهای اجتماعی چیست؟ مثال بزنید؟

نهاد اجتماعی چیست؟

عمیق ترین پدیده های اجتماعی را نام ببرید. **حتمایه و ارزش**

حمیق ترین حتمایه انسانی ۱
۱- نگاه به اصل جهان
۲- نگاه به مرگ و زندگی
۳- نگاه به اصل وجود انسانی

لایه‌های سطحی و عمیق جهان اجتماعی را با یکدیگر مقایسه کنید.

انسان‌ها در هر موقعیتی که قرار می‌گیرند، چه برخوردی با آن موقعیت دارند؟

- ① برای خود آن را تفریب می‌کنند
- ② سپس آن را برای خود معامی‌کنند
- ③ در آخر به آن عمل می‌کنند

چه عواملی سبب پیدایش جهان‌های اجتماعی مختلف می‌شوند؟

تنوع در اراده و اختیار و معرفت و آزادی

جبار نهاد

پاسخ درست را از داخل پرانتز انتخاب کنید.

الف) تفاوت‌هایی که مربوط به لایه‌های (عمیق - سطحی) جهان اجتماعی باشد، از نوع تفاوت‌هایی است که درون یک جهان اجتماعی واحد رخ می‌دهد.

ب) (مردم‌شناسان - جامعه‌شناسان) از جهان‌های اجتماعی متفاوت همچون غرب، اسلام، چین و هند یاد می‌کنند.

ج) به بخش‌هایی که امکان تغییر بیشتری دارند و نقش حیاتی و اساسی ندارند، لایه‌های (بنیادین - سطحی) جهان اجتماعی می‌گویند.

د) عمیق‌ترین لایه جهان اجتماعی (ارزش‌ها - عقاید) هستند.

کدام یک از گزینه‌های زیر دربارهٔ نگاه خطی به تاریخ بشر درست نیست؟

- (۱) مردم‌شناسان با این نگاه مخالف هستند. ~~X~~
- (۲) براساس این دیدگاه بعضی از جوامع در مقایسه با جوامع مدرن، عقب مانده هستند. ~~X~~
- (۳) این دیدگاه بر شباهت میان جوامع تأکید دارد. ~~X~~
- (۴) هر جهان اجتماعی، مطابق نیازهای خود از دستاوردهای جهان‌های اجتماعی دیگر بهره می‌برد. ✓

ویژگی جهان‌های اجتماعی هم‌عرض چیست؟

پاسخ

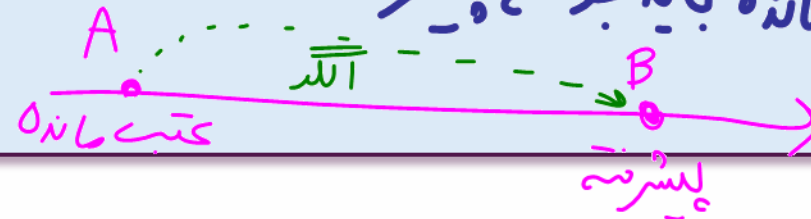
جهان‌های اجتماعی — هم‌عرض / عرضی

- ① جوامع تاریخی، تمدن و فرهنگ متفاوت دارند
- ② جوامع یکسان نیستند
- ③ جوامع با ارتباط با یکدیگر می‌توانند به یکدیگر یاد بگیرند و از تجربیات یکدیگر استفاده کنند

چین →
اسلام →
عرب →

جهان اجتماعی — خفی / طولی

- ① همه جوامع مسیر یکسانی دارند
- ② در بین جوامع تنوع وجود ندارد
- ③ جوامع مانند کودکی هستند که رشد می‌کنند
- ④ جوامع عیب‌مانده باید جوامع پیشرفته را الگو قرار دهند

آیا بر اساس دیدگاه تنوع جهان‌های اجتماعی، جوامع می‌توانند با حفظ هویت خود مسیر دیگری را ادامه دهند؟
بله در صورتی که با حفظ عمایه و ارزش‌های خود از تجربیات یکدیگر استفاده کنند

ویژگی‌های یک جهان اجتماعی زنده و سالم را بیان کنید.

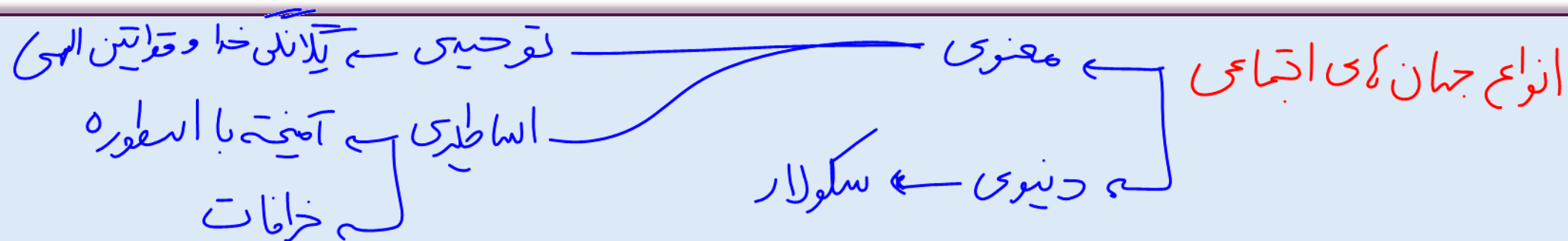
ضمن حفظ هویت فرهنگی خود باید در جوامع در سطح استفاده از نمادها و
عبارتها و پیشرفت‌های علمی از تجربیات یکدیگر استفاده کنند.

هریک از عبارتهای زیر به کدام نوع جهان اجتماعی اشاره دارد؟

الف) طبیعت موجودی زنده و آیت و نشانهٔ **خداوند حکیم** است. **توحیدی**
 ب) این جهان اجتماعی امکان بهره‌وری معقول انسان از طبیعت را دور از دسترس می‌سازد. **اساطیری**

ج) در این فرهنگ، جهان دیگر یا انکار می‌شود یا در محدودهٔ منافی که برای خواسته‌های این جهانی بشر دارد، پذیرفته می‌شود. **دینی**

د) منع انسان از تناول گیاهان و حیوانات نمونه‌ای از محدودیت‌های این جهان است. **اساطیری**

«گسترش عقلانیت ابزاری» به چه معناست؟
 باعث تسلسل انسانی بر طبیعت و مناد برکمی
 حاصل از آن می شود

عقلانیت ابزاری ← علوم ابزاری ← علوم تجربی ← از طبیعت و مناد برکمی
 حاصل از آن بهره ببرد
 و بر آن مسلط شود

↓
 دیدگاه دینری ← تسلسل بر طبیعت

قفس آهنین

از نگاه ماکس وبر رواج کدام دسته از کنش‌ها عرصه را بر سایر کنش‌های انسانی نظیر کنش‌های عاطفی، تنگ می‌کند؟

کنش‌های حسابگرانه معطوف به دنیا

کدام گزینه در مورد « فرصت‌ها و محدودیت‌های جهان اجتماعی » نادرست است؟

(۱) فرصت‌ها و محدودیت‌ها به صورت حقوق و تکالیف ظاهر می‌شوند ..... ~~X~~

(۲) ماکس وبر، رشد علوم تجربی را فرصت و قفس آهنین را محدودیت جهان متجدد می‌داند ..... ~~X~~

(۳) فرصت‌ها و محدودیت‌ها، تنها ملاک ارزیابی جهان‌های اجتماعی مختلف محسوب می‌شوند ..... ~~X~~
 (۴) فرصت‌ها و محدودیت‌ها به یکدیگر وابسته‌اند و دو روی یک سکه هستند ..... ~~X~~

عقاید بر ارزش (آریانا)

رابطه میان فرصت و محدودیت

مانند دو روی یک سکه اند
 به یکدیگر وابسته اند
 بدون دیگری محقق نمی‌شود

یک پیامد برای رواج کنش‌های حسابگرانه معطوف به دنیا در جهان متجدد بنویسید.

جامعه دچار قفس آهین می‌شود

فرهنگ اساطیری را تعریف کنید. به خداوندان مله اعتقاد دارد
و به مغالطه طبیعت اعتقاد دارد.

زیر مجموعه جهان کی معنوی است

اساطیری   ترجیمی

فرهنگ توحیدی چیست؟
فرهنگی است که بر اساس قوانین الهی و فطرت انسان
باشد

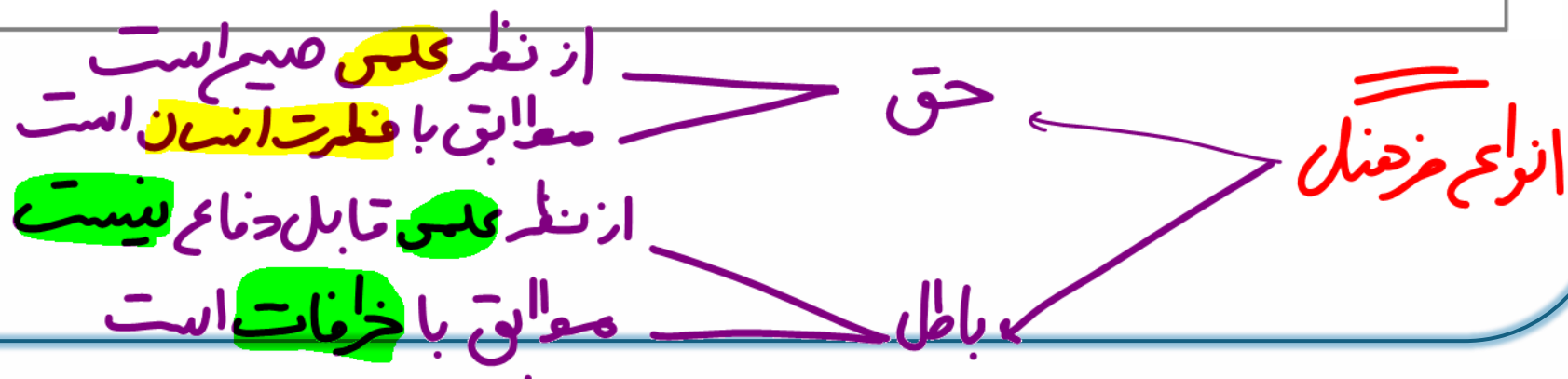
جهان متجدّد چه رویکردی دارد؟
دینی

درستی یا نادرستی جملات زیر را مشخص کنید.

پیامدها و الزام‌های جهان اجتماعی، برای انسان محدود کننده است و فرصت‌های اجتماعی را از او سلب می‌کند.
 رویکرد دنیوی و این جهانی فرهنگ غرب، نشان‌دهنده طرد معنا و قداست از جهان است.

هریک از عبارات سمت راست با کدام یک از مفاهیم سمت چپ ارتباط دارد؟ (یک مورد اضافی است.)

الف) قلمرو واقعی	۱- ایمان داشتن به عقاید و ارزش‌های حقیقی
ب) فرهنگ حق	۲- ارزش‌هایی که مردم به آن عمل می‌کنند.
ج) فرهنگ باطل	۳- بخش‌هایی از جهان اجتماعی که از نظر علمی صحیح و مطابق فطرت انسان باشد.
د) قلمرو آرمانی	

حق و باطل بودن هر لایه از جهان اجتماعی چگونه شناخته می‌شود؟

حق

با اعتماد و ارزش ← مطابق با فطرت انسان و از نظر علمی صیر باشد

مطابق با خرافات و از نظر علمی قابل دفاع نباشد

باطل

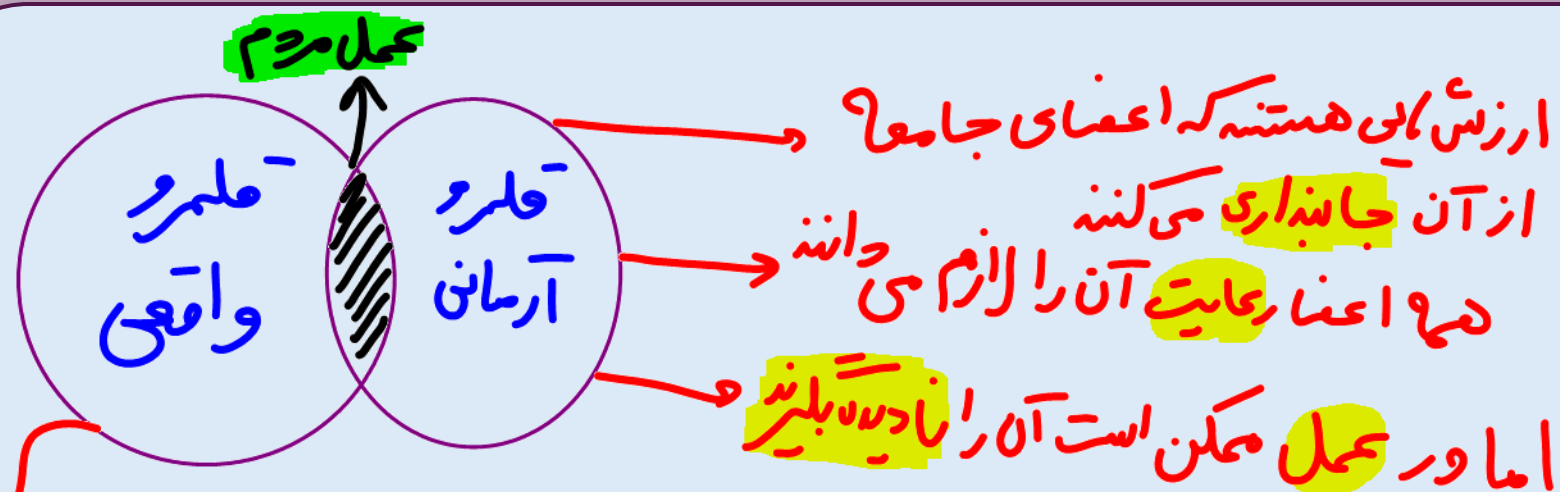
علوم اجتماعی در چه صورتی می‌تواند دربارهٔ حق یا باطل بودن واقعیت‌ها و آرمان‌های جهان اجتماعی داوری کند؟

با علم مناسب به همان لایه

علم تجربی → توان داور دربارهٔ فتنه اجرای را دارد
 → توان داور دربارهٔ حد و باطل را ندارد

عقل و وحی → توان داور و تشخیص دربارهٔ حق و باطل را دارد
 → توان تشخیص و خوب و بد را دارد.

چگونه می توان فاصله میان قلمرو واقعی و آرمانی جامعه را کاهش داد؟
 هنرهای که مردم مطابق با ارزش های
 موجود در قلمرو آرمانی عمل کنند

به کتاب و ارزش های
 موجود در قلمرو آرمانی عمل کنیم

قلمرو آرمانی و واقعی جهان اجتماعی را با یکدیگر مقایسه کنید.

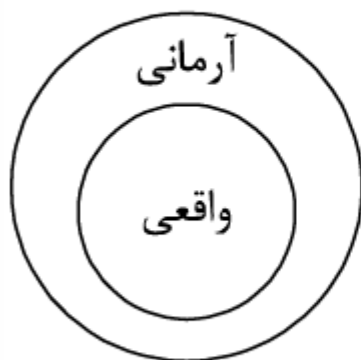
قلمرو آرمانی جهان اجتماعی را توضیح دهید.

- ① از محتایه و ارزشهای موجود جانبداری میکنند
- ② رعایت آن را لازم میدانند
- ③ در عمل ممکن است آن را نادیده بگیرند

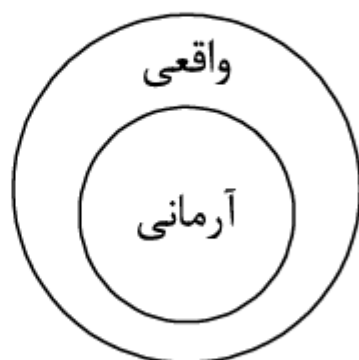

آرمان اجتماعی را تعریف کنید. به ویژگی‌ها و ارزش‌های مشترک اعضای یک جامعه می‌گویند.

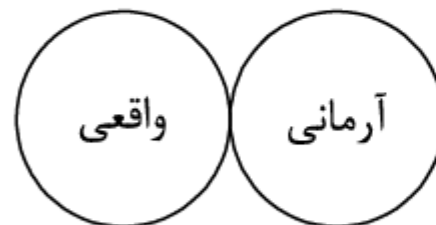
بهترین تصویر برای نشان دادن رابطه میان قلمرو آرمانی و واقعی کدام است؟

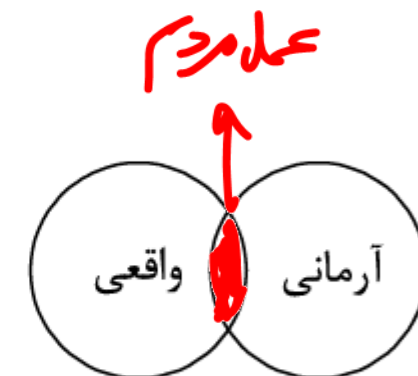
شکل (۴)

شکل (۳)

شکل (۲)

شکل (۱)

نظریات مختلف پیرامون هویت انسان، نشانگر چه مسئله‌ای است؟

امکان خطا و اشتباه در شناخت هویت وجود دارد.

برای هر یک از رابطه‌های زیر یک مثال بنویسید. ^{اجتماعی} ^{نفسانی}

الف) جهان اجتماعی ← جهان نفسانی : سکالین جنوب ایران مردمانی مطابق نواز دستنه

ب) جهان اجتماعی ← جهان طبیعی : افزایش جمعیت باعث آلودگی تغوا سی شود ^{طبیعی}

هویت : مردگی / صنات

پاسخ به پرسش «کیستی»

← هویت انتسابی : در به وجود آمدن آن نقشی نداریم
مثال روز تولد / پدر و مادر / ملان تولد

← هویت التسابی : در به وجود آمدن آن نقش داریم
مثال شغل / مدل مو / مدل لباس

هر عبارت نشانگر تأثير کدام يك از ابعاد هویتی بر دیگری است؟

جسمانی بر نفسانی

الف) ترشح بیش از اندازه غده تیروئید موجب عصبانی شدن انسان می شود. (.....)

ب) یک فرد خلاق و کارآفرین، موقعیت اجتماعی خود و همکارانش را ارتقا می دهد. (.....)

ابعاد هویتی انسان

- بعد جسمانی

- بعد نفسانی

- بعد اجتماعی

کدام گزینه عبارت زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟

برگزاری مسابقات بین المللی و نمایشگاه‌های مُد از توجه و تمرکز فرهنگ غرب بر ..... هویت حکایت دارد.

(۴) بُعد اخلاقی

(۳) بُعد نفسانی

(۲) بُعد اجتماعی

(۱) بُعد جسمانی

سه بُعد متمایز هویت انسان را نام ببرید. **جهانی/انسانی/اجتماعی**

کدام یک از گزینه‌های زیر در ارتباط با هویت متغیر انسان درست است؟

۲- شغل - ~~رنگ پوست~~ - راستگویی

۱- ~~نژاد - مکان تولد - کارسند~~

۴- ~~فوتبالیست~~ - خوش اخلاق - شاگرد ممتاز

۳- ورزشکار - ~~رنگ چشم~~ - موقعیت اجتماعی

کدام مورد را می‌توان از ابعاد ثابت هویت دانست؟

الف) رنگ پوست - ~~منزلت اجتماعی~~

ب) ~~موقعیت شغلی~~ - خون و نسب

ب) ویژگی ~~دای اخلاقی~~ - دختر یا پسر بودن

ت) ماییت - ناشنوایی و نابینایی

www.sakkoo.ir

Sakkoo_edu2